صدای مشاور

ستون صدای مشاور جایی برای بیان پرسش‌ها و مشکلات حقوقی شما شهروندان است که می‌توانید آن‌ها را با ما در میان بگذارید و پاسخ پرسش‌های حقوقی خود را از قضات دادگستری، وکلا و کارشناسان حقوقی دریافت کنید.

پیامک: ۳۰۰۰۷۲۸۹
تلفن: ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵

همه‌چیز درباره شهادت در دادگاه‌ها که در پرونده‌های قضایی تأثیرگذار است

شاهدان عینی

سعید جلائیان| در برخی دعواهای حقوقی یکی از طرفین دعوا برای اثبات خود مدرکی به جز افرادی که شاهد ماجرا بوده‌اند ندارند. افرادی که حکم شاهد را دارند و باید در محاکم قضایی حاضر و به دادخواه برای رسیدن به حقش کمک کنند. گاهی در این میان افرادی به عنوان شاهد خود را معرفی می‌کنند که اصلا در محل درگیری یا وقوع جرم نبوده‌اند و با دریافت پول، یا به حساب رفاقت با یکی از طرفین دعوی، حاضرند شهادت دروغ بدهند. در صدای مشاور امروز موضوع شهادت دروغ و چگونگی اثبات آن را در گفت‌وگو با سعید اسدی، وکیل پایه یک دادگستری، بررسی کرده‌ایم.

● نقش شاهد در دادگاه چیست و چه تأثیری روی رأی دادگاه دارد؟

هر دعوای حقوقی از قبیل هرگونه طرح دادخواست حقوقی یا طرح هرگونه شکوائیه‌ای نیاز به اثبات دارد. در قانون برای اثبات هرگونه ادعایی نیاز به دلیل و دلایلی دارد که به ادله اثبات دعوا یاد می‌شود. در دادگاه‌ها یکی از ادله اثبات دعوا، شهادت شاهدان است. البته شهادت در دادگاه بسته به شرایط خاصی است و شاهد باید دارای ویژگی‌هایی که در قانون آمده است باشد. نخست در ابتدا شهادت شاهد باید با قرائن و مستندات پرونده در تعارض نباشد و همچنین شهادت از روی قطع و یقین بوده باشد. دوم از آنجایی که آرای قضایی باید مستند و مستدل باشد و شهادت نیز امکان استناد برای قاضی رسیدگی‌کننده به عنوان دلیل اثبات و ادعای مطرح شده را دارد، برای هر دعوای حقوقی یا کیفری مؤثر خواهد بود.

● در چه دادگاه یا پرونده‌هایی می‌توان از حضور شاهد استفاده کرد؟

با توجه به قانون آیین دادرسی کیفری و مدنی کشورمان، اظهارات شاهدان یکی از مهم‌ترین ادله اثبات دعواست. برای نمونه در دعاوی مالی یا آنچه مقصود از آن مال باشد، همچون دِین، معاملات، وقف، اجاره، وصیت به نفع مدعی، غصب، جنایات خطایی و شبه عمدکه موجب دیه است و... فرد می‌تواند برای اثبات دعوا یا تقویت ادعای خویش درکنار دیگر دلایل استنادی و ادله دعوا که در همان پرونده استفاده می‌شود، از شاهد استفاده کند.

● یک شاهد چه ویژگی‌هایی باید داشته باشد تا در دادگاه بتواند شهادت بدهد؟

به استناد ماده ۱۷۷ قانون مجازات اسلامی شاهد در زمان ادای شهادت باید به سن بلوغ رسیده باشد، عاقل باشد، باایمان و عادل محسوب شود، شرایط طهارت مولد را داشته باشد، در پرونده ذی نفع نباشد، نداشتن خصومت با طرفین یا یکی از آن‌ها، اشتغال نداشتن به تکدی و ولگردنبودن از دیگر شرایطی است که این شرایط توسط قاضی رسیدگی‌کننده احراز می‌شود.

● آیا تعداد شاهدان در حکم قاضی تأثیر دارد؟

به استناد ماده ۱۸۲ قانون مجازات اسلامی در شهادت شرعی در صورت تعدد شهود، وحدت موضوع شهادت ضروری است و باید مفاد شهادت‌ها یکسان باشد. در صورتی که در شهادت‌ها تعارضی وجود داشته باشد یا وحدت موضوع را مخدوش کند، شهادت شرعی محسوب نمی‌شود. همچنین به استناد ماده ۱۸۵ قانون مجازات اسلامی در صورت تعارض بین دو شاهدان، شهادت هیچ‌یک معتبر نخواهد بود. تعداد شاهدان در صورتی که دارای شرایط شاهد شرعی بوده باشد و امکان جر (ردکردن) آن‌ها نیز وجود نداشته باشد، در برخی جرائم با دو شاهد و در برخی جرائم خاص با چهار شاهد خواهد بود و شهادت بیش از این تعداد در راستای تقویت علم قاضی که یکی از دلایل و ادله اثبات دعوا درباره رسیدگی به جرائم صرفا کیفری مؤثر است و بی‌تأثیر نخواهد بود.

● اگر در فرایند دادگاه یک نفر بداند شاهدان طرف دیگر دعوی، شهادت دروغ داده است چه کاری برای ردکردن شهادت آن‌ها باید انجام دهد و چگونه باید آن را ثابت کند؟

در رسیدگی به دعاوی، اصطلاحی وجود دارد به نام جرح (ردکردن)، یعنی اگر بتوان شرایط اصلی شاهد را زیر سؤال برد و اثبات کرد که شاهد ویژگی‌های شرایط شاهد شرعی را که پیش‌تر بیان شد ندارد، به نوعی این شاهد رد شده است. حال با توجه به اینکه دادگاه به استناد ماده ۳۲۷ می‌تواند به طور انفرادی از شهود تحقیق کند، باید بعد از ادای شهادت هر شاهد از قاضی رسیدگی‌کننده درخواست کرد به دلیل جلوگیری از تبانی، شاهد از جلسه خارج نشود و سپس شاهد بعدی وارد شود و ادای شهادت کند، در صورت تعارض و همچنین تناقض بین شهادت شاهدان و واقعیت پرونده، این موضوع به عنوان دلایلی در راستای شهادت کذب مطرح می‌شود و در صورت اثبات برای شاهدان دروغین مجازات حبس خواهد داشت.

● مجازاتی که در قانون برای شهادت دروغ در نظر گرفته شده چیست؟

به استناد ماده ۶۵۰ قانون مجازات اسلامی هرکس در دادگاه نزد مقامات رسمی شهادت دروغ بدهد به سه ماه و یک روز تا دوسال حبس یا به جزای نقدی محکوم خواهد شد.

● آیا امکان حضور شاهد زن در دادگاه وجود دارد؟

بله، امکان حضور شاهد زن نیز وجود دارد. در برخی جرائم شهادت زن درکنار شهود مرد نیز قابلیت استناد دارد و در برخی از قبیل جنایات موجب دیه با شهادت یک شاهد مرد و دو شاهد خانم نیز قابل اثبات است. همچنین شهادت زن‌ها در صورتی که موجبات علم قاضی را که یکی از ادله اثبات دعواست در اثبات جرم فراهم کند، قابلیت اثرگذاری خواهد داشت.

دستگیری ۶ متهم به اتهام ۴۳ فقره سرقت و اخاذی در مشهد

پلیس، اخاذ پررو را شکار کرد

محمدجواد ابوعطا

گزارش

برخی متهمان ذاتا پررو هستند. همان‌هایی که با دستگیری‌های مکرر باز هم حاضر نیستند خلاف را کنار بگذارند و دنبال یک زندگی سالم را بگیرند، مانند کیف‌قاپی که در بولوار استقلال پیرزن هشتاد ساله‌ای را برای سرقت کیف دستی‌اش، ده‌ها متر روی زمین کشید و تنها با یک معجزه پیرزن زنده ماند. این متهم بیست و چهار ساله بعد از آن سرقت و تعدادی سرقت دیگر دستگیر و به مقام قضایی معرفی شد، اما اواخر سال گذشته نیز این فرد دوباره باز هم به همان اتهام تکراری دستگیر شد. ناکارآمد بودن مجازات‌ها شاید یک دلیل این مکررات شرورانه باشد، اما برخی متهمان به خودی خود پررو هستند، همچون اخاذی که در روزهای گذشته در مشهد دستگیر شد. او با وجود اخاذی از یک شهروند باز هم او را تحت فشار می‌گذارد تا پول بیشتری از او بگیرد، اما مال‌باخته با مراجعه به پلیس زمینه دستگیری این متهم را درکنار دستگیری پنج متهم دیگر فراهم کرد. حالا سردار احمد نگهبان، جانشین فرمانده انتظامی خراسان‌رضوی، جزئیات این پرونده‌ها را تشریح می‌کند.

● اخاذی ۱۵۰میلیون تومانی

ماجرای اخاذی از یک شهروند از آنجا آغاز شد که فردی ناشناس با مال‌باخته تماس گرفته و خودش را مأمور یکی از سازمان‌های امنیتی معرفی می‌کند. او در ادامه با مشخصات و اطلاعاتی که از این فرد داشته است، شروع به تهدید او کرده و برای اینکه اطلاعاتش در فضای مجازی منتشر نشود، او را وادار به پرداخت ۱۵۰میلیون تومان کرده است.

این فرد بدون اینکه در این زمینه تحقیق کند یا با پلیس تماس بگیرد به خواسته تماس‌گیرنده تن داده و مبلغ را واریز می‌کند، اما این ابتدای کار اخاذ بوده است و از لحظه واریز وجه، تماس‌های مزاحمی بعدی آغاز می‌شود و درخواست پول بیشتر از این فرد می‌کند. اما این شهروند با مشکوک شدن به این فرد موضوع را به پلیس اطلاع می‌دهد.

مأموران انتظامی با اطلاعاتی که در این زمینه به دست آوردند و یک سری تحقیقات میدانی محل اختفای متهم را در یکی از مناطق هسته مرکزی شهر مشهد ردزنی و وی را با هماهگی مقام قضایی در اقدامی غافل‌گیرانه دستگیر کردند. متهم پس از تشکیل پرونده مقدماتی برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شد.

● شیادی روی ترک موتور

دو نفر بودند و با یک موتورسیکلت پلاک مخدوش سراغ طعمه‌هایشان می‌رفتند. این‌ها تمام آن چیزی بود که مال‌باخته‌ها در اختیار پلیس گذاشته بودند و کارآگاهان پلیس آگاهی مشهد باید با این اطلاعات اندک به سراغ دو شیادی می‌رفتند که وقت و بی‌وقت در کوچه و خیابان با شناسایی سوژه‌هایشان اقدام به موبایل‌قاپی می‌کردند.

با اعلام موبایل‌قاپی‌های سریالی توسط دو جوان موتورسوار در هسته مرکزی شهر مشهد، کارآگاهان دایره مبارزه با جرائم خشن پلیس آگاهی مشهد ابتدا تمام پرونده‌های واصله از کلانتری‌ها را در قالب یک پرونده تجمیع و با اطلاعات به دست آمده یکی از متهمان را شناسایی و پس از انجام تحقیقات میدانی وی را در مخفیگاهش با هماهنگی مقام قضایی دستگیر کردند.

متهم سی و سه ساله که در بازجویی‌های اولیه منکر هرگونه جرمی بود، در رویارویی با تعدادی از مال‌باخته‌ها و تصاویر به دست آمده از او در برخی سرقت‌ها به ۲۵ فقره گوشی‌قاپی با همدستی یکی از دوستانش و فروش آن‌ها به یک مال‌خر اعتراف کرد. مأموران در ادامه این عملیات با هماهنگی مقام قضایی فرد مال‌خر و همدست متهم را دستگیر و در بازرسی از مخفیگاه آن‌ها پنج دستگاه تلفن همراه مسروقه و مقادیری مواد مخدر صنعتی از نوع شیشه را کشف کردند. متهمان پس از تشکیل پرونده مقدماتی برای سیر مراحل قانونی روانه دادسرا شدند.

● دوچرخه سرقتی، سارق را لو داد

نفسش به شماره افتاده بود، نمی‌توانست بیشتر از این بدود اما می‌دانست اگر بایستد مردان قانون او را بازداشت می‌کنند برای همین قصد توقف نداشت هرچند نای دویدن هم نداشت. در این میان مأموران که متوجه فرار او شده بودند به تعقیبش پرداخته و با توجه به قدرت بدنی زیادشان خیلی زود به این فرد رسیدند و دستگیرش کردند.

ماجرای این تعقیب و گریز از آنجا آغاز شده بود که مأموران کلانتری مصلی هنگام گشت‌زنی در محدوده خیابان شیرودی مردی جوان را در حال جابه‌جایی یک دستگاه دوچرخه مشاهده کردند و بلافاصله وارد عمل شدند. مظنون به سرقت با مشاهده مأموران انتظامی با رهاکردن دوچرخه به صورت پیاده پا به فرار گذاشت که با سرعت عمل مأموران گشت انتظامی پس از طی مسافتی کوتاه دستگیر شد. متهم پس از انتقال به مقر انتظامی در بازجویی‌های به عمل آمده و در رویارویی با ادله موجود به ۹ فقره سرقت دوچرخه در محدوده بولوار مصلی، چمن و شیرودی اعتراف کرد.

● شکار در نیمه شب

در پی گزارش چند فقره سرقت شبانه از باغ‌ویلاهای محدوده جاده مشهد- سرخس، پیگیری موضوع به‌طور ویژه در دستورکار مأموران پاسگاه آبروان قرار گرفت. مأموران پاسگاه انتظامی آبروان گشت‌زنی هدفمند در مناطق آسیب‌پذیر را آغاز کردند و پس از چند شب گشت‌زنی، سرانجام روزگذشته متهم به سرقت را در حال خارج شدن از یک باغ مشاهده و وی را قبل از فرار دستگیر کردند. متهم در بازجویی‌های به عمل آمده در رویارویی با ادله و مستندات پلیس به هشت فقره سرقت وسایل از باغ‌ویلاهای محدوده جاده مشهد- سرخس اعتراف کرد.

کارگران همچنان می‌میرند

خبر

جلائیان| در همین ماه‌های اخیر بارها خبر بروز حوادث مرگ بار برای کارگران را منتشر کرده‌ایم. آخرین مورد نیز همین دو روز قبل بود که دو کارگر جوان در مشاغل مختلف هنگام کار جان باختند. حالا دوباره پس از دو روز خبر مرگ کارگر جوان دیگری را منتشر می‌کنیم که فقط سی و دو سال داشته است.

این کارگر جوان برای خاک‌برداری دیواره استخر یک باغ در روستای ده‌غیبی مشغول به کار بود که ناگهان دیواره استخر فرو می‌ریزد و او زیر آوار گرفتار می‌شود. تلاش‌ها برای نجاتش نتیجه نداد و تا نیروهای امدادی و انتظامی به محل حادثه رسیدند او جانش را از دست داد.

پس از اعلام بروز این حادثه به پلیس ۱۱۰ بود که مأموران پاسگاه انتظامی روستای ده‌غیبی به محل حادثه رفتند تا درباره مرگ این کارگر تحقیق کنند. سرهنگ عباسعلی دهقانی، جانشین فرمانده انتظامی مشهد، درباره نتیجه تحقیقات اولیه این حادثه گفت: با حضور مأموران پلیس و در جریان بررسی‌های اولیه مشخص شد که این مرد جوان هنگام خاک‌برداری در کنار دیواره استخر یک باغ‌ویلا بوده که به علت ریزش ناگهانی دیوار زیر آوار گرفتار می‌شود و جان خود را از دست می‌دهد.

زن بجنوردی جان ۵ بیمار خراسانی را نجات داد

خبر

بخشنده| زن جوان بجنوردی وقتی برای درمان بیماری به بیمارستان امام حسن(ع) منتقل می‌شد همه نزدیکانش برای موفقیت فرایند درمانی او دعا می‌کردند و امیدوار بودند که به سلامت از بیمارستان خارج شود. اما تقدیر پری درنهایت طور دیگری رقم خورد و با وجود تلاش‌های کادر درمانی بیمارستان امام حسن(ع) بجنورد، این زن چهل و چهار ساله، دچار عارضه مرگ مغزی شد. پس از تأیید مرگ مغزی این زن جوان، خانواده رحمتی پیشنهاد اهدای اعضای بیمارشان به بیماران نیازمند را پذیرفتند تا پیکر او به بیمارستان منتصریه مشهد منتقل شود. پس از تحویل پیکر این زن جوان به بیمارستان منتصریه، پزشکان دوباره ضمن بررسی وضعیت جسمانی پری رحمتی، مرگ مغزی او را تأیید کردند تا اتاق عمل برای اهدای اعضای این زن جوان آماده شود. کلیه‌های زنده‌یاد رحمتی در همان مرکز درمانی به یک مرد سی و دو ساله و سی و هشت ساله ساکن در دو شهرستان گناباد و تربت حیدریه پیوند زده شد. قرنیه‌های او برای پیوند به بانک چشم دانشگاه علوم پزشکی مشهد رفت و بخشی از پوستش برای پیوند به بیماران بخش سوختگی ساختمان بهار به بیمارستان امام رضا(ع) منتقل شد.

روی خط حادثه

قاچاقچی جوان در سانحه رانندگی مرد

بخشنده| راننده جوان که تنها نوزده سال داشت، پژو ۴۰۵ را پر از سوخت قاچاق کرده بود و در محور مشهد به تربت حیدریه در حرکت بود. مسیر پرپیچ‌وخم این محور را می‌شناخت، شاید به همین دلیل با وجود نداشتن تجربه و مهارت کافی در رانندگی با شرایط جوّی نامناسب با سرعت در این مسیر پیش می‌رفت. همین موضوع باعث شد که ۶۵ کیلومتر مانده به شهرستان تربت حیدریه خودرویش از جاده منحرف و واژگون شود. خودروهای عبوری بلافاصله موضوع را به نیروهای امدادی و پلیس ۱۱۰ اطلاع داده و به‌کمک حادثه‌دیدگان شتافتند. تا رسیدن نیروهای امدادی به محل حادثه، راننده جوان به دلیل شدت جراحات در محل جانش را از دست داد اما دیگر سرنشین خودرو که مصدوم شده بود به مرکز درمانی منتقل شد. علت وقوع این حادثه توسط کارشناسان پلیس راه سرعت زیاد و ناتوانی راننده درکنترل وسیله نقلیه اعلام شد.

فروشنده موادمخدر اسماعیل‌آباد به بند کشیده شد

جلائیان| در منطقه روستایی اسماعیل‌آباد، در حاشیه میدان بار سپاد مسئول نابودی ده‌ها جوان و خانواده بود. همواره در مخفیگاهش صدها بسته موادمخدر آماده داشت و از همان‌جا به مشتریانش پاسخگویی می‌کرد.

رفت و آمد افراد مشکوک به مخفیگاه این مرد باعث شک ساکنان منطقه شده بود تا آنجا که موضوع را به اطلاع سامانه ۱۱۰ پلیس رساندند. با اعلام این خبر پیگیری موضوع به‌طور ویژه در دستورکار مأموران پلیس مبارزه با موادمخدر قرار گرفت. تیم رسیدگی‌کننده پرونده پس از انجام تحقیقات نامحسوس و اطمینان از صحت موضوع، سرانجام روزگذشته با هماهنگی مقام قضایی وارد عمل شدند و ضمن دستگیری فرد خرده‌فروش در بازرسی از مخفیگاه او ۳۱۵ بسته موادمخدر حاوی ۴۵۰ گرم تریاک و مقادیری شیشه راکشف کردند.

استخدام قاتلان اجاره‌ای

تسنیم| ۲۵ بهمن سال گذشته بود که جسد زنی چهل ساله در خانه‌اش در تهران کشف شد. تحقیقات نشان داد که این زن بر اثر خفگی با یک روسری در تخت‌خواب اتاقش به قتل رسیده و پس از مرگ طلاجاتش به سرقت رفته است. پلیس به همسر این زن که با او سابقه اختلافات شدیدی داشت، مظنون شد و با تحقیق درباره همسرش پی برد که او پیش از زمان وقوع قتل، با دو مرد تبعه کشور افغانستان ملاقات کرده است. همسر این زن پس از روبه‌روشدن با مستندات پلیس در بازجویی‌ها راز این قتل را برملا کرد. متهم اعتراف کرد که او دو مرد را برای قتل همسرش استخدام کرده بود. پس از این اعترافات، پلیس مخفیگاه قاتلان اجاره‌ای را در اطراف تهران شناسایی و آن‌ها را دستگیر کرد. این دو متهم به قتل پس از دستگیری، ضمن پذیرفتن جرم خود اعتراف کردند که این قتل را در ازای سرقت طلاها و دریافت ۱۰۰ میلیون تومان پول نقد از همسر مقتول انجام داده‌اند.

جدول ۳۹۹۵

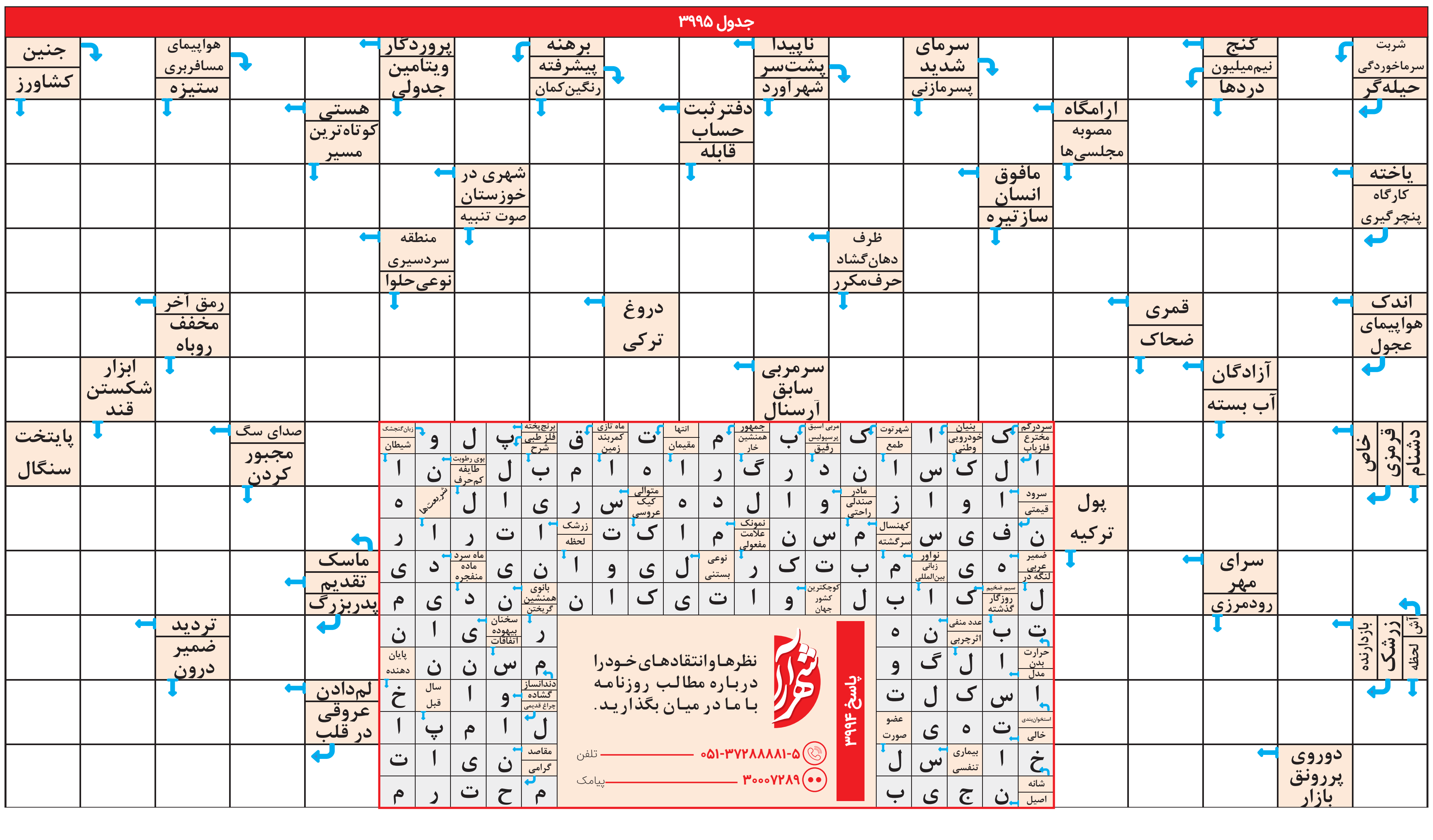

نظرها و انتقادهای خود را درباره مطالب روزنامه با ما در میان بگذارید.

تلفن ۰۵۱-۳۷۲۸۸۸۸۱-۵
پیامک ۳۰۰۰۷۲۸۹